

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0369/2001

23 oktober 2001

*

VERSLAG

over het initiatief van het Koninkrijk België, de Franse Republiek, het Koninkrijk Spanje en het Verenigd Koninkrijk met het oog op de aanneming door de Raad van een kaderbesluit inzake gemeenschappelijke onderzoeksteams
(12442/01 – C5-0507/2001 – 2001/0821(CNS))

Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken

Rapporteur: Timothy Kirkhope

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **I Samenwerkingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **II Samenwerkingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- *** Instemming
Meerderheid van de leden van het Parlement, behalve in de in de artikelen 105, 107, 161 en 300 van het EG-Verdrag en in artikel 7 van het EU-Verdrag bedoelde gevallen
- ***I Medebeslissingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- ***II Medebeslissingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- ***III Medebeslissingsprocedure (derde lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerp tekst

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de door de Commissie voorgestelde rechtsgrondslag.)

Amendementen op wetsteksten

Door het Parlement aangebrachte wijzigingen worden in vet cursief aangegeven. De markering in mager cursief is een aanwijzing voor de technische diensten en betreft passages in de wetstekst waarvoor een correctie wordt voorgesteld (bijvoorbeeld aperte fouten of weglatingen in een taalversie). Dergelijke correcties moeten worden goedgekeurd door de betrokken technische diensten.

INHOUD

	Blz.
PROCEDUREVERLOOP.....	4
WETGEVINGSVOORSTEL.....	5
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE.....	8
TOELICHTING	9

PROCEDUREVERLOOP

Bij schrijven van 15 oktober 2001 verzocht de Raad, overeenkomstig artikel 39, lid 1 van het EG-Verdrag, het Parlement om advies inzake het initiatief van het Koninkrijk België, de Franse Republiek, het Koninkrijk Spanje en het Verenigd Koninkrijk met het oog op de aanneming door de Raad van een kaderbesluit inzake gemeenschappelijke onderzoeksteams (12442/01 – 2001/0821(CNS)).

Op 22 oktober 2001 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de verwijzing van dit voorstel naar de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken als commissie ten principale (C5-0507/2001).

De Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken benoemde reeds op haar vergadering van 10 oktober 2001 Timothy Kirkhope tot rapporteur.

De commissie behandelde het initiatief en het ontwerpverslag op haar vergaderingen van 16 oktober en 22 oktober 2001.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met 31 stemmen voor en 2 tegen bij 1 onthouding haar goedkeuring aan de ontwerpwetgevingsresolutie.

Bij de stemming waren aanwezig: Graham R. Watson (voorzitter), Robert J.E. Evans en Bernd Posselt (ondervoorzitters), Timothy Kirkhope (rapporteur), Alima Boumediene-Thiery, Marco Cappato, Michael Cashman, Charlotte Cederschiöld, Carmen Cerdeira Morterero (verving Ozan Ceyhun), Thierry Cornillet, Gérard M.J. Deprez, Giuseppe Di Lello Finuoli, Francesco Fiori (verving Marcello Dell'Utri overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Pernille Frahm, Evelyne Gebhardt (verving Gerhard Schmid), Daniel J. Hannan, Jorge Salvador Hernández Mollar, Anna Karamanou, Margot Keßler, Eva Klamt, Lucio Manisco (verving Fodé Sylla), Juan Andrés Naranjo Escobar (verving Hubert Pirker), Arie M. Oostlander (verving Hartmut Nassauer), Elena Ornella Paciotti, Paolo Pastorelli, Martine Roure (verving Adeline Hazan), Agnes Schierhuber (verving Carlos Coelho overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Patsy Sörensen, Anna Terrón i Cusí, Astrid Thors (verving Bertel Haarder overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Maurizio Turco (verving Frank Vanhecke), Anne E.M. Van Lancker (verving Joke Swiebel), Gianni Vattimo en Christian Ulrik von Boetticher.

Het verslag werd ingediend op 23 oktober 2001.

De termijn voor de indiening van amendementen wordt bekendgemaakt in de ontwerpagenda voor de vergaderperiode waarin het verslag wordt behandeld.

WETGEVINGSVOORSTEL

Initiatief van het Koninkrijk België, de Franse Republiek, het Koninkrijk Spanje en het Verenigd Koninkrijk met het oog op de aanneming door de Raad van een kaderbesluit inzake gemeenschappelijke onderzoeksteams (12442/01 – C5-0507/2001 – 2001/0821(CNS))

Dit voorstel wordt als volgt gewijzigd:

Tekst van het voorgestelde initiatief¹

Amendementen van het Parlement

Amendement 1

Overweging 1

(1) Een van de doelstellingen van de Unie is, de burgers in een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid een hoog niveau van zekerheid te verschaffen, en die doelstelling moet verwezenlijkt worden door criminaliteit te voorkomen en te bestrijden door middel van een nauwere samenwerking tussen de politiediensten, douaneautoriteiten en andere bevoegde autoriteiten in de lidstaten.

(1) Een van de doelstellingen van de Unie is, de burgers in een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid een hoog niveau van zekerheid te verschaffen, en die doelstelling moet verwezenlijkt worden door criminaliteit te voorkomen en te bestrijden door middel van een nauwere samenwerking tussen de politiediensten, douaneautoriteiten en andere bevoegde autoriteiten in de lidstaten, ***onder eerbiediging van de beginselen van mensenrechten en fundamentele vrijheden en de rechtsstaat waarop de Unie gegrondvest is en die de lidstaten gemeen hebben.***

Motivering

Er dient te worden verwezen naar de in artikel 6 van het EU-Verdrag vermelde beginselen van mensenrechten en rechtsstaat, aangezien deze beginselen van toepassing zijn in de lidstaten en van toepassing worden op de activiteiten van de gemeenschappelijke onderzoeksteams. In de overwegingen van de Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken wordt overigens ook verwezen naar het Europese Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens.

¹ Nog niet in PB gepubliceerd.

Amendement 2
Overweging 2

(2) De Europese Raad heeft tijdens zijn bijeenkomst van 15 en 16 oktober 1999 in Tampere verlangd dat er onverwijld gezamenlijke onderzoeksteams zoals bepaald in het verdrag worden ingesteld als eerste stap ter bestrijding van drugshandel, mensenhandel en terrorisme.

(2) De Europese Raad heeft tijdens zijn bijeenkomst van 15 en 16 oktober 1999 in Tampere verlangd dat er onverwijld gezamenlijke onderzoeksteams zoals bepaald in het verdrag worden ingesteld als eerste stap ter bestrijding van **met name** drugshandel, mensenhandel en terrorisme **alsmede de georganiseerde criminaliteit**.

Motivering

Drugs- en mensenhandel en terrorisme, met als toevoeging de georganiseerde criminaliteit (artikel 31, onder e) van het EU-Verdrag), zijn de belangrijkste vraagstukken waarvoor de gemeenschappelijke onderzoeksteams moeten worden opgericht.

Amendement 3
Artikel 1, lid 1

1. De bevoegde autoriteiten van twee of meer lidstaten kunnen onderling overeenkomen een gemeenschappelijk onderzoeksteam in te stellen voor een bepaald doel en voor een beperkte periode, die in onderlinge overeenstemming kan worden verlengd, om strafrechtelijke onderzoeken uit te voeren in een of meer van de lidstaten die het team instellen. De samenstelling van het team wordt in de overeenkomst vermeld.

1. De bevoegde autoriteiten van twee of meer lidstaten kunnen onderling overeenkomen een gemeenschappelijk onderzoeksteam in te stellen voor een bepaald doel en voor een beperkte periode, die in onderlinge overeenstemming kan worden verlengd, om strafrechtelijke onderzoeken, **als omschreven in artikel 3 van de EU-Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken van 29 mei 2000**, uit te voeren in een of meer van de lidstaten die het team instellen. De samenstelling van het team wordt in de overeenkomst vermeld.

Motivering

In de voorgestelde tekst wordt er impliciet van uitgegaan dat het toepassingsgebied van het kaderbesluit overeenkomt met dat van de Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken, die een algemene definitie bevat van de strafrechtelijke onderzoeken ten aanzien waarvan wederzijdse rechtshulp mogelijk is. Dit dient echter uitdrukkelijk te worden vermeld. Het toepassingsgebied mag zich evenwel niet beperken tot drugs- en mensenhandel en terrorisme.

Amendement 4
Artikel 4, lid 3 (nieuw)

3. De Raad deelt het Parlement mee in hoeverre de lidstaten gebruik hebben gemaakt van gemeenschappelijke onderzoeksteams en hoe hij de doeltreffendheid daarvan beoordeelt, in het bijzonder tijdens het jaarlijkse debat dat het Parlement overeenkomstig artikel 39 van het Verdrag betreffende Europese Unie houdt.

Motivering

Het Parlement dient jaarlijks in algemene zin op de hoogte te worden gesteld in het kader van het debat over het gebied van vrijheid, veiligheid en gerechtigheid dat het uit hoofde van artikel 39, lid 3 van het EU-Verdrag elk jaar houdt. Gedetailleerdere inlichtingen zouden aan het Parlement kunnen worden verstrekt volgens de afspraken die gelden voor de doorgifte van vertrouwelijke informatie, bijvoorbeeld via een speciale subcommissie.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement over het initiatief van het Koninkrijk België, de Franse Republiek, het Koninkrijk Spanje en het Verenigd Koninkrijk met het oog op de aanneming door de Raad van een kaderbesluit inzake gemeenschappelijke onderzoeksteams (12442/01 – C5-0507/2001 – 2001/0821(CNS))

(Raadplegingsprocedure)

Het Europees Parlement,

- gezien het initiatief van het Koninkrijk België, de Franse Republiek, het Koninkrijk Spanje en het Verenigd Koninkrijk met het oog op de aanneming door de Raad van een kaderbesluit inzake gemeenschappelijke onderzoeksteams (12442/01¹),
 - gelet op artikel 34, lid 2, onder b) van het EU-Verdrag,
 - geraadpleegd door de Raad overeenkomstig artikel 39, lid 1 van het EU-Verdrag (C5-0507/2001),
 - gelet op de artikelen 106 en 67 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken (A5-0369/2001),
1. hecht zijn goedkeuring aan het aldus gewijzigde initiatief;
 2. verzoekt de Raad, wanneer deze voornemens is af te wijken van de door het Parlement goedgekeurde tekst, het Parlement hiervan op de hoogte te stellen;
 3. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het initiatief;
 4. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

¹ Nog niet in het PB gepubliceerd.

TOELICHTING

De rapporteur is zeer te spreken over dit voorstel voor een kaderbesluit tot uitvoering van artikel 13 van de EU-Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken (de overeenkomst) waarin het gaat om de instelling en werking van gemeenschappelijke onderzoeksteams. In dit kaderbesluit is artikel 13 van de overeenkomst in zijn geheel weergegeven en zijn de artikelen 15 en 16 opgenomen van de Overeenkomst betreffende de aansprakelijkheid van ambtenaren die deel uitmaken van gemeenschappelijke onderzoeksteams.

De overeenkomst is weliswaar al op 29 mei 2000 ondertekend, maar is een jaar later nog niet door de lidstaten geratificeerd. Het ziet er dus naar uit dat de inwerkingtreding van de overeenkomst nog enige tijd op zich zal laten wachten. Intussen hebben de gebeurtenissen van 11 september 2001 een slaglicht geworpen op de behoefte aan een rechtskader voor de oprichting van gemeenschappelijke onderzoeksteams. Het lijkt daarom opportuun om dit deel van de overeenkomst op veel kortere termijn uit te voeren door dit kaderbesluit goed te keuren dat de lidstaten het rechtskader biedt voor de instelling van gemeenschappelijke onderzoeksteams. Het kaderbesluit houdt voor de lidstaten de verplichting in uiterlijk op 1 juli 2002 de nodige uitvoeringsmaatregelen vast te stellen.

Volgens de overeenkomst en het voorgestelde kaderbesluit stellen de twee of meer lidstaten die bij de oprichting van een gemeenschappelijk onderzoeksteam betrokken zijn, gezamenlijk het doel, de duur en de samenstelling van het team vast. Daarom hoeft in het kaderbesluit niet nader te worden aangegeven welke autoriteiten van de lidstaten al dan niet mogen deelnemen aan een gemeenschappelijk onderzoeksteam, zodat het instrument flexibel blijft. Over eventuele bezwaren tegen deelneming van bepaalde nationale instanties, zoals een nationale recherche-informatiedienst, kan te zijner tijd worden gesproken.

De rapporteur sluit zich daarom aan bij de inhoudelijke bepalingen van het kaderbesluit en stelt slechts enkele amendementen voor.

De opsomming van de delicten waarvoor gemeenschappelijke onderzoeksteams kunnen worden ingesteld, dient naar de mening van de rapporteur in overeenstemming te zijn met die in de overeenkomst. Dit wordt in het voorgestelde kaderbesluit geïmpliceerd, maar moet met zoveel woorden worden vermeld. De gemeenschappelijke onderzoeksteams dienen evenwel primair te worden opgericht voor de bestrijding van de in artikel 31, onder e) van het EU-Verdrag genoemde misdrijven, te weten georganiseerde criminaliteit, terrorisme en illegale drugshandel, en daarnaast mensenhandel. De rapporteur is gekant tegen een restrictieve afbakening van het toepassingsgebied, omdat dit rechtsonzekerheid in de hand kan werken wanneer er bijvoorbeeld gemeenschappelijke onderzoeksteams vereist zijn in verband met fraude, het witwassen van geld en wapenhandel.

Blijkens de overwegingen in de overeenkomst wordt erkend dat alle lidstaten de mensenrechtenbeginselen van het Europese Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van 1950 toepassen en in hun rechtsstelsel dus o.a. bepalingen kennen die het recht op een eerlijk proces en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer waarborgen. De multinationale aard van het onderzoek zou daarom geen aanleiding mogen geven tot bijkomende zorgen met betrekking tot de mensenrechten van

personen. De rapporteur beveelt echter aan in de overwegingen te onderstrepen dat eerbiediging van de mensenrechten geboden is.

Verder is de rapporteur van mening dat het inzetten van gemeenschappelijke onderzoeksteams door de lidstaten onderworpen dient te worden aan parlementaire controle door het Europees Parlement. Hij spreekt daarom de aanbeveling uit om de Raad te verzoeken in het kader van het jaarlijkse debat over de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid het Parlement op de hoogte te stellen van de activiteiten van de gemeenschappelijke onderzoeksteams en hoe doeltreffend deze zijn geweest. In een algemeen debat zal de Raad waarschijnlijk niet veel informatie kunnen verstrekken. Als het Parlement echter met het oog op het ontvangen van vertrouwelijke inlichtingen een speciale subcommissie in het leven roept, zou er langs die weg meer gedetailleerde informatie kunnen worden verstrekt.